TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cần Thơ: Đổi mới sáng tạo tạo nền tảng vững chắc cho phát triển kinh tế-xã hội

19:21 27/07/2026

Chiều ngày 27/7, Sở Khoa học và Công nghệ TP. Cần Thơ tổ chức Hội thảo khoa học "Giải pháp thúc đẩy nâng cao chỉ số đổi mới sáng tạo TP. Cần Thơ". Tại Hội thảo, các chuyên gia, diễn giả chia sẻ kinh nghiệm và đề xuất những giải pháp phát triển kinh tế-xã hội dựa trên nền tảng khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo.

Hội thảo khoa học "Giải pháp thúc đẩy nâng cao chỉ số đổi mới sáng tạo TP. Cần Thơ"

Nhiều dư địa phát triển đổi mới sáng tạo

Các chuyên gia kinh tế cho rằng, TP. Cần Thơ có nhiều lợi thế tiềm năng phát triển nông nghiệp và thủy sản, với, các sản phẩm chủ lực như lúa gạo, cá tra, cá thát lát, tôm sú, tôm thẻ, trái cây và các sản phẩm OCOP... Năm 2025, nông, lâm nghiệp và thủy sản đóng góp khoảng 20,97% GRDP; bên cạnh đó, công nghiệp chế biến, xây dựng, thương mại, dịch vụ, du lịch, logistics và năng lượng

đang ngày càng giữ vai trò lớn hơn trong cơ cấu kinh tế. Năm 2025, TP. Cần Thơ đạt khoảng 312.000 tỷ đồng, tốc độ tăng trưởng GRDP 7,23%.

Theo PGS. TS Phan Thị Bích Nguyệt, Đại học Kinh tế TP. Hồ Chí Minh (UEH): “TP. Cần Thơ đạt được kết quả tương đối tích cực ở thế chế, cơ sở hạ tầng, sáng tạo tri thức và tác động, nhưng còn yếu ở trình độ phát triển của doanh nghiệp, lao động có kiến thức, liên kết sáng tạo, hấp thu tri thức và đầu tư dài hạn. Điểm nghẽn không phải thiếu tri thức, mà là khả năng kết nối và chuyển nguồn lực đó thành tải sản, công nghệ, năng suất và doanh thu”.

Ông Huỳnh Văn Tùng, Trưởng đại diện Văn phòng tại miền Nam - Bộ Khoa học và Công nghệ phát biểu

Ông Huỳnh Văn Tùng, Trưởng đại diện Văn phòng tại miền Nam - Bộ Khoa học và Công nghệ cho rằng: “Là trung tâm của vùng Đồng bằng sông Cửu Long, Cần Thơ có vai trò đầu tàu trong phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời là hạt nhân kết nối vùng và thúc đẩy khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo. Với lợi thế về vị trí, hạ tầng ngày càng đồng bộ, cùng hệ thống các viện nghiên cứu, trường đại học và nguồn nhân lực chất lượng cao, thành phố có nhiều điều kiện để phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, khẳng định vai trò trung tâm khoa học và công nghệ của vùng.

Theo Báo cáo kết quả triển khai Chỉ số Đổi mới sáng tạo cấp địa phương (Chỉ số PII) năm 2025 tại Công văn số 3505/BKHCN-ĐMST ngày 23/10/2025 của Bộ Khoa học và Công nghệ, Cần Thơ đạt 46,21 điểm, đứng đầu vùng Đồng bằng sông Cửu Long và xếp thứ 10/34 tỉnh, thành phố trên cả nước. Thành phố thuộc

nhóm dẫn đầu ở các trụ cột Thể chế (đạt 65,87 điểm, xếp hạng 4/34 tỉnh, thành phố, thuộc nhóm 10 địa phương dẫn đầu trụ cột Thể chế), Sản phẩm tri thức, sáng tạo và công nghệ (đạt 37,25 điểm, xếp hạng 6/34) và Tác động (đạt 57,44 điểm, xếp hạng 9/34), qua đó khẳng định hiệu quả trong xây dựng môi trường đổi mới sáng tạo và chuyển hóa kết quả khoa học, công nghệ thành động lực phát triển kinh tế - xã hội.

Bộ Khoa học và Công nghệ sẽ tiếp tục đồng hành cùng TP. Cần Thơ trong việc hoàn thiện cơ chế, chính sách, phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo và triển khai hiệu quả các chủ trương của Đảng, Nhà nước về khoa học, công nghệ và chuyển đổi số. Tôi tin tưởng rằng, với quyết tâm của lãnh đạo thành phố, sự đồng hành của cộng đồng doanh nghiệp, các viện nghiên cứu, trường đại học và đội ngũ chuyên gia, Cần Thơ sẽ tiếp tục phát huy vai trò trung tâm động lực của vùng Đồng bằng sông Cửu Long, không ngừng nâng cao Chỉ số đổi mới sáng tạo, tạo nền tảng vững chắc cho phát triển kinh tế - xã hội nhanh và bền vững".

Những giải pháp thúc đẩy nâng cao chỉ số đổi mới sáng tạo

Tại Hội thảo, PGS. TS. Vũ Văn Tích, Phó Giám đốc Học viện Chiến lược khoa học và công nghệ - Bộ Khoa học và Công nghệ, trình bày tham luận "Giải pháp đột phá nâng cao chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương tại TP. Cần Thơ và vùng Đồng bằng sông Cửu Long trong tình hình mới". Tham luận nêu những vấn đề, trong đó điểm yếu lớn nhất theo phân tích chỉ số PII các năm: Chi R&D/GRDP còn thấp; chi ngân sách cho khoa học công nghệ còn rất nhỏ; số tổ chức khoa học công nghệ chưa nhiều. Điều này phản ánh đổi mới sáng tạo hiện vẫn chủ yếu dựa vào quản lý hành chính thay vì tri thức. Mặc dù có Đại học Cần Thơ nhưng số nhà nghiên cứu; doanh nghiệp R&D; doanh nghiệp công nghệ chưa nhiều, thiếu doanh nghiệp dẫn dắt. Đồng bằng sông Cửu Long hiện gần như chưa có tập đoàn công nghệ lớn, doanh nghiệp AI, doanh nghiệp bán dẫn, doanh nghiệp công nghệ sinh học quy mô quốc gia.

PGS. TS. Vũ Văn Tích, Phó Giám đốc Học viện Chiến lược khoa học và công nghệ - Bộ Khoa học và Công nghệ đề xuất 10 giải pháp

Liên kết vùng còn yếu: Mỗi tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long vẫn đang phát triển tương đối độc lập, còn thiếu trung tâm dữ liệu vùng; Quỹ đổi mới sáng tạo vùng; Mạng lưới viện nghiên cứu vùng; Hệ thống chia sẻ dữ liệu, thiếu nền tảng kết nối sản phẩm của các xã, phường và địa phương, doanh nghiệp như nền tảng NOCAL. Điều này làm giảm sức mạnh cộng hưởng và tốc độ đổi mới sáng tạo của toàn vùng.

Theo TS. Vũ Văn Tích, muốn đột phá nâng cao PII của TP. Cần Thơ và vùng trong tình hình mới, cần thực hiện 10 giải pháp. Đó là xây dựng Cần Thơ thành "Thủ phủ đổi mới sáng tạo Đồng bằng sông Cửu Long", không chỉ là trung tâm hành chính mà là: Trung tâm AI vùng; Trung tâm chuyển đổi số; Trung tâm khởi nghiệp; Trung tâm logistics thông minh; Trung tâm công nghệ nông nghiệp; Trung tâm kết nối số vùng thông qua các nền tảng NOCAL.

Thành lập Trung tâm Điều phối đổi mới sáng tạo vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Đây sẽ là "bộ não vùng" với nhiệm vụ: Kết nối các tỉnh trong vùng; Chia sẻ dữ liệu; Điều phối chương trình khoa học; Điều phối đổi mới sáng tạo. Xây dựng quỹ đổi mới sáng tạo vùng (nguồn vốn: ngân sách, doanh nghiệp, PPP), tập trung đầu tư: AI; Công nghệ sinh học; Giống cây trồng; Công nghệ thủy sản; Kinh tế tuần hoàn.

Đồng thời, xây dựng hệ sinh thái AI vùng, bao gồm: Trung tâm dữ liệu vùng; GPU Cluster; Open Data; AI Lab; Digital Twin Đồng bằng sông Cửu Long. Đây sẽ là nền tảng cho nông nghiệp, giao thông, thủy lợi, môi trường, logistics. Hình

thành “Tam giác tri thức” trong đó, Đại học Cần Thơ - Đổi mới sáng tạo; Các viện nghiên cứu và doanh nghiệp. Mục tiêu là mọi nghiên cứu đều hướng tới thương mại hóa trên nền tảng số, như NOCAL.

Phát triển doanh nghiệp khoa học công nghệ với mục tiêu: Tăng nhanh số doanh nghiệp khoa học và công nghệ; Tăng doanh nghiệp đổi mới sáng tạo; Tăng startup Deep Tech.

Xây dựng chương trình “100 Innovation Projects”, với mục tiêu mỗi năm lựa chọn 100 bài toán lớn để giải quyết bằng: AI, IoT, Big Data, Robotics, Paten. Đổi mới hệ thống KPI quản trị theo PII. Xây dựng DSS thời gian thực, theo dõi: 52 chỉ số PII, KPI từng sở, KPI từng địa phương, KPI từng dự án. DSS cần trở thành công cụ điều hành hằng quý thay vì chỉ là chỉ số đánh giá hàng năm.

Xây dựng cụm đổi mới sáng tạo theo lợi thế vùng: Nông nghiệp công nghệ cao và giống cây trồng; Thủy sản, công nghệ chế biến và kinh tế biển; Logistics thông minh và chuỗi lạnh; Năng lượng tái tạo và kinh tế tuần hoàn; Công nghệ y sinh và chăm sóc sức khỏe; Du lịch sinh thái và công nghiệp văn hóa.

Chuyển từ “quản lý khoa học” sang “quản trị tài sản đổi mới sáng tạo”. Đây là giải pháp có tính hệ thống. Thay vì quản lý từng nhiệm vụ khoa học và công nghệ riêng lẻ, cần quản trị toàn bộ hệ sinh thái gồm: Dữ liệu, tri thức, công nghệ, doanh nghiệp khoa học và công nghệ, nguồn nhân lực chất lượng cao. Cách tiếp cận này phù hợp với xu lướng quản trị phát triển hiện đại, trong đó đổi mới sáng tạo được coi là một tài sản chiến lược của địa phương.

“Nếu triển khai đồng bộ các giải pháp trên, đặc biệt là xây dựng Cần Thơ trở thành trung tâm điều hành đổi mới sáng tạo của vùng, hình thành hệ sinh thái AI, dữ liệu và đổi mới sáng tạo vùng, đồng thời quản trị PII bằng hệ thống DSS dựa trên KPI thời gian thực và kết nối thị trường thông qua nền tảng NOCAL, Cần Thơ có khả năng phát triển lọt Top 5 địa phương dẫn đầu PII của Việt Nam vào giai đoạn 2030, đồng thời đóng vai trò hạt nhân lan tỏa năng lực đổi mới sáng tạo cho toàn vùng”, TS. Vũ Văn Tích chia sẻ.

Ông Nguyễn Văn Khởi, Phó Chủ tịch UBND TP. Cần Thơ phát biểu

Phát biểu tại Hội thảo, ông Nguyễn Văn Khởi, Phó Chủ tịch UBND TP. Cần Thơ cho biết: “Bộ chỉ số đổi mới sáng tạo cấp địa phương (PII) sau hơn 2 năm triển khai đã trở thành một công cụ đo lường thực chất, phản ánh toàn diện bức tranh kinh tế - xã hội dựa trên nền tảng tri thức của từng tỉnh, thành phố. Đặc biệt, đối với Cần Thơ, trong bối cảnh mới khi hợp nhất không gian kinh tế - xã hội hướng tới một vùng phát triển thống nhất, việc nhìn nhận thực trạng chỉ số PII năm 2025 và tìm ra giải pháp bứt phá cho giai đoạn 2026 - 2030 là nhiệm vụ có tính chiến lược và hết sức cấp thiết.

Với mục tiêu tăng cường sự kết nối, thống nhất, bổ trợ lẫn nhau giữa PII, Nghị quyết 57-NQ/TW và Nghị quyết 68-NQ/TW, TP. Cần Thơ nắm bắt cơ hội và tận dụng các điều kiện thuận lợi để đạt được thắng lợi về phát triển kinh tế - xã hội.

Huỳnh Biển